

הממונה על המשמעת

22.8.2021
תיק 59/2021

הכרעת דין -

בעניינו של YYY מבית הספר לכלכלה

העבירות המיוחסות לסטודנט הן עבירות לפי סעיף 13.4 לתקנון המשמעת שעניינו הונאה בבחינה ו/או לפי סעיף 13.6 לתקנון המשמעת שעניינו הפרת הוראות הקשורות לבחינה. הארוע התרחש בתאריך 4.7.21 במהלך בחינה מקוונת בקורס "ניתוח ני"ע לשמאים", כאשר בהתאם לקובלנה, נמצא דימיון רב בין התשובות של הסטודנט לבין טיוטות של התשובה של סטודנט אחר. ביום 3.8.21 התקיים דיון בעניינו של הסטודנט. הדיון התקיים במרחב הוירטואלי באמצעות תוכנת זום. הסטודנט היה מיוצג.

בדיון השתתף מגיש הקובלנה מתרגל הקורס. על פי עדותו של המתרגל המערכת במודל מתעדת את כל התשובות שרושמים הסטודנטים. במקרה המדובר החה דמיון מחשיד בגרסת הטיוטה של שלש שאלות עליהן ענה הסטודנט.

בשאלה 3 שעוסקת בקרן נאמנות, בטיטה הראשונה משעה 10:44 רשם YYY 'לא חייב על בסיס יומי על המדד' לאחר מכן שינה את הטיוטה 4 פעמים. ההיגד זה דומה כמעט מילה במילה להיגד של סטודנט אחר (XXX בן חמו) שרשם 'לא חייבים לחשב על בסיס יומי על מדד'. שתי התשובות בגרסה הראשונה שלהן לא נכונות.

בשאלה 4 ענה YYY בטיטה משעה 10:44 כי 'חלוקת הדיבידנד זה רק ארוע ההטבה, משקיע נמצא באותו מוזיציה' גם כאן התשובה השתנתה לאחר מכן 7 פעמים. אבל בגרסה הראשונה שלה היא היתה זהה לנוסח אצל סטודנט אחר (XXX בן חמו) שכתב 'חלוקת דיבידנד זה רק ארוע ההטבה. המשקיע נמצא בדיוק באותה מוזיציה'. לטענת המתרגל, השימוש במונח "אירוע הטבה" מופיע בנושא אחר שנלמד בקורס, והשימוש במונח "פוזיציה" במענה לשאלה שהיתה במבחן לא סביר וזאת בהתאם לניסיונו כמתרגל הקורס במשך 12 סמסטרים.

בשאלה 6 בטיטה של YYY שהוא רשם בשעה 11:01 נכתב: 'ציפיות האינפלציה עולות כלומר ריבית נומינלית צריכה לעלות, אך ריבית ריאלית לא אמורה לרדת, לכן חלק מהטענה לא נכונה'. לאחר מכן שינה YYY את תשובתו. אצל הסטודנט האחר (XXX בן חמו) נכתב בטיטה: 'ציפיות באינפלציה יעלו, ולכן ריבית נומינלית תעלה. הריבית הריאלית לא אמורה לרדת ולכן הטענה אינה נכונה'. גם תשובה זו בגרסת הטיוטה שלה לא נכונה.

אין חולק כי החשד לעבירה על תקנון המשמעת מיוחס לYYY רק בנוגע ל- 3 שאלות בפורמט היגדים מתוך סך של 5 שאלות היגדים שהיו בחלק זה של המבחן. אין חולק, שYYY קיבל ציון שונה בבחינה מהסטודנט XXX שגם נגדו הוגשה קובלנה על דמיון חשוד עם התשובות של YYY. ב"כ הסטודנט גם הראה כי בשתי השאלות מסוג היגדים בהן לא נחשד YYY בעבירה על הוראות התקנון (שאלות 2 ו-5) מתועדת אצל YYY התפתחות של תשובות כפי שרואים בשאלות החשדות, [אם כי מדובר בהתפתחות קצרה יותר (של שניים ושלושה ניסיונות – בהשוואה ל- 4 ו- 7 ניסיונות בשאלות שבינן נחשד בהעתקה)].

ב"כ הסטודנט טען כי אילו היו משתפים הסטודנטים פעולה ביניהם או עם צד ג' צריך היה לראות זאת גם בשני ההגדים האחרים של שאלות 2 ו-5. איני מקבלת טענה זו. העובדה שאין דימיון מחשיד בכל התשובות במבחן אינה מערערת את הממצאים לגבי הדימיון הקיים. הניסיון מלמד שהעיתקות אינן מתבצעות לפי ספר הפעלה, ולפיכך העתקה לגבי חלק מהשאלות ולא לגבי כלל הבחינה אינה נדירה. ב"כ הסטודנט גם טען כי העובדה שתשובות YYY היו שונות בגרסתן הסופית מהטיוטה הדומה מעידה על העדר כוונת מרמה. גם טענה זו אין בידי לקבל שכן הקובלנה הוגשה על בסיס דימיון יוצא מגדר הרגיל בנוסח הטיוטה הראשונה של שלש שאלות. העובדה שלאחר מכן התפתחה אצל YYY תשובה סופית שונה מהטיוטה הראשונה – אינה מאיינת את הדמיון שניכר בנוסח הטיוטה. טענתו השלישית של ב"כ הסטודנט היתה כי יש סטודנטים "שענו בצורה דומה, לא ברמה של מילה במילה, אבל במונחים המסויימים". לפיכך, קיימת סבירות שהדמיון בנוסח הטיוטה הראשונה של שאלות 3, 4, ו-6 הוא תוצאה של דרך מחשבה דומה של הסטודנטים ולא תוצאה של הונאה ו/או הפרת הוראות בבחינה. ב"כ הסטודנט אף הצהיר לפני בית הדין כי יש בידו לספק ראיות לכך שיש סטודנטים נוספים שענו בצורה דומה על שלש השאלות נשוא הקובלנה. ואולם, לאחר הדיון לא קיבלתי מב"כ הסטודנט כל ראיה תומכת לטענתו זו.

לאחר ששקלתי את מכלול הראיות שהובאו בפני, לא השתכנעתי שהסברו של הסטודנט סביר. אמינה עלי עדותו של המתרגל, כי שתי הבחינות משכו את תשומת ליבו בבדיקה הן בשל הדימיון בניסוח עד רמת המילה ושיבוש השפה והן בשל כך שאף אחת משלש השאלות לא נענתה בצורה נכונה. כלומר, מדובר בטיטות זהות עד כדי כך שהן מעוררות על פניהן חשד כבד להונאה בבחינה והחשד מתגבר כאשר נוסח הטיוטה הוא שגוי. איני בטוחה שהיה שיתוף פעולה בין YYY לXXX במהלך הבחינה. אך הדמיון בנוסח הטיוטות השגויות מעיד כי הסטודנט עשה פעולות של העזרות במקורות חיצוניים ו/או בגורם שלישי בכוונה להונות בבחינה. לפיכך, החלטתי להרשיע את הסטודנט בעבירה על סעיף 13.4 לתקנון המשמעת.

גזר דין:

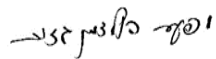
משמצאתי שיש ראיות להרשיע את הסטודנט בעבירה על סעיף 13.4 לתקנון המשמעת, לא מצאתי כי במקרה זה יש נסיבות המצדיקות הקלה בעונש. העובדה שהסטודנט מצא מקום להתמחות בשמאות מקרקעין וכתוצאה מעונש הרחקה בפועל מהלימודים הוא עשוי לאבד את מקום

התמחותו אינה בגדר נסיבה מיוחדת המצדיקה הקלה. במהלך הטיעונים לעונש, קיבלתי את הרושם שהסטודנט רוצה להמשיך בחייו כאילו מאום לא קרה. הסטודנט טען בפני שהוא "חייב" לעשות את מבחן 13 של מועצת שמאי המקרקעין במהלך ההתמחות כי: "יש שני מועדים. זה מבחן עם 25% מעבר. ואני רוצה שיהיו לי שני צ'אנסים." צר לי שהסטודנט לא מפנים את חומרת מעשיו ולא חשב מראש על כך שהונאה בבחינה תעכב אותו בהתמחות וברישום לבחינות מועצת השמאיים.

לאור כל זאת אני קובעת כי יחולו במקרה זה העונשים הקבועים בתקנון:

- (1) פסילת הקורס ניתוח ני"ע לשמאים
- (2) פסילת המבחן בקורס ניתוח ני"ע לשמאים
- (3) הרחקה בפועל משנת הלימודים תשפ"ב
- (4) הרחקה על תנאי באם יעבור עבירה נוספת לפי סעיף 13.4 או 13.6 לתקנון המשמעת. התנאי יעמוד בתוקפו למשך 3 שנים.

זכות ערעור תוך 15 ימים.

פרופ' יפעת הולצמן גזית,
הממונה על המשמעת